

1. ปัจจัยความเสี่ยง

1.1 ความเสี่ยงจากสัญญาที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

1.1.1 ความเสี่ยงจากสัญญาซื้อขายน้ำประปาถูกยกเลิก

สัญญาซื้อขายน้ำประปาเลขที่ 189/2543 ระหว่างบริษัทฯ และ กปภ. อาจถูกตีความได้ว่าดำเนินการไม่ถูกต้องตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 (“พรบ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน”) ดังนี้

สัญญาซื้อขายน้ำประปาระหว่างบริษัทฯ และ กปภ. เป็นลักษณะการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างระบบผลิตและระบบจำหน่ายน้ำประปา โดยมีลักษณะเป็น Build-Own-Operate (BOO) ซึ่งเอกชนจะดำเนินการผลิตและจำหน่ายน้ำให้แก่ กปภ. และ กปภ. จำหน่ายน้ำโดยตรงแก่ลูกค้าอีกทอดหนึ่ง และเอกชนจะเป็นเจ้าของทรัพย์สินทั้งหมดตลอดอายุสัญญา และจากแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาเมื่อปี 2540 ตามที่ได้สรุปไว้ข้างล่างนี้ กปภ. จึงมิได้มีการเสนอสัญญาซื้อขายน้ำประปาฉบับดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและอนุมัติตามขั้นตอนของพรบ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน

เมื่อประมาณเดือนกรกฎาคม 2540 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นในเรื่องโครงการที่ กปภ. จะให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนดำเนินการก่อสร้างระบบผลิตน้ำประปาทั้งหมด โดยกปภ. จะซื้อน้ำจากเอกชน และ กปภ. จะเป็นผู้จ่ายน้ำให้แก่ประชาชนอีกทอดหนึ่งนั้น มีประเด็นว่าเป็นกรณีที่เข้าข่ายเป็นโครงการที่จะต้องอยู่ภายใต้พรบ. การให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือไม่ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีการพิจารณาว่า หากเอกชนผู้ผลิตน้ำขายให้แก่กปภ. จะต้องรับผิดชอบเรื่องผลกำไรหรือขาดทุนเอง โดยกปภ. จะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนนั้น และมีได้ให้สิทธิที่ กปภ. มีอยู่ตามกฎหมายแก่เอกชนแต่อย่างใด ส่วนแหล่งน้ำดิบที่จะนำมาใช้ในการผลิตน้ำประปา กปภ. จะเป็นผู้ช่วยเหลือประสานงานการจัดหาแหล่งน้ำดิบให้ แต่เอกชนจะต้องเป็นผู้ซื้อจากเจ้าของแหล่งน้ำดิบดังกล่าวเอง กรณีดังกล่าวจึงเป็นกิจการที่เอกชนดำเนินการเองโดยแท้ รวมทั้งแหล่งน้ำดิบที่นำมาใช้ในการผลิตน้ำประปาก็ไม่มีการอนุญาต การให้สัมปทานหรือการให้สิทธิเอกชนที่จะใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพย์สินของรัฐ และการจัดซื้อน้ำจากเอกชนที่ผลิตได้ก็เป็นเรื่องที่กปภ. ทำสัญญาซื้อขายในทางแพ่งตามปกติของกรประกอบธุรกิจ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้สรุปความเห็นไว้ การดำเนินการตามโครงการดังกล่าวจึงไม่เป็นการดำเนินการในกิจการของรัฐ กรณีนี้จึงไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องดำเนินการตามพรบ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน

1.1.2 ความเสี่ยงจากการที่อายุสัมปทานและระยะเวลาของสัญญาซื้อขายน้ำประปาระหว่างบริษัทฯ และกปภ. ไม่เท่ากัน

อายุสัมปทานในการประกอบกิจการประปาที่บริษัทฯ ได้รับจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (“ผู้ให้สัมปทาน”) มีระยะเวลาเพียง 25 ปี (สิ้นสุดวันที่ 10 มีนาคม 2573) ในขณะที่ระยะเวลาของสัญญาซื้อขายน้ำประปาเลขที่ 189/2543 ระหว่างบริษัทฯ กับกปภ. มีระยะเวลา 30 ปี (สิ้นสุดวันที่ 20 กรกฎาคม 2577) ดังนั้น ระยะเวลาที่บริษัทฯ สามารถประกอบกิจการประปาตามที่ระบุในสัมปทานจึงสั้นกว่าระยะเวลาของสัญญาซื้อขายน้ำประปา ในการต่ออายุสัมปทานบริษัทฯ จะต้องแจ้งความจำเป็นหนังสือไปยังผู้ให้สัมปทาน แต่การต่ออายุสัมปทานขึ้นอยู่กับพิจารณาของผู้ให้สัมปทานแต่เพียงฝ่ายเดียว บริษัทฯ ไม่สามารถรับรองได้ว่าบริษัทฯ จะได้รับการต่ออายุสัมปทาน หรือทราบผลการอนุญาตก่อนที่อายุสัมปทานจะสิ้นสุดลง นอกจากนั้น สัมปทานยังมีข้อกำหนดให้สิทธิผู้ให้สัมปทานซื้อกิจการประปาทั้งหมดจากบริษัทฯ ได้โดยจะต้องแจ้งความจำเป็นหนังสือให้แก่บริษัทฯ ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ แม้ว่าตามสัญญาซื้อขายน้ำประปา และสัมปทานจะไม่มีข้อกำหนดที่ระบุให้สัญญาซื้อขายน้ำประปาสิ้นสุดลงเมื่อระยะเวลาในการประกอบกิจการนี้ประปาตามสัมปทานสิ้นสุดลงก็ตาม

แต่ถ้าหากบริษัทฯ ไม่ได้รับการต่ออายุสัมปทานจากผู้ให้สัมปทานในการประกอบกิจการประปาสำหรับช่วงระยะเวลาที่แตกต่าง กันดังกล่าว บริษัทฯ ก็อาจตกเป็นผู้ผิดสัญญาเนื่องจากไม่สามารถผลิตและจำหน่ายน้ำประปาให้แก่กกป. ตามสัญญาซื้อขาย น้ำประปาได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อผลการดำเนินงาน รายได้ และฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

ด้วยเหตุที่อายุสัมปทานและระยะเวลาของสัญญาซื้อขายน้ำประปาไม่เท่ากันดังกล่าว ดังนั้น แม้ว่าบริษัทฯ จะได้รับการ ต่ออายุสัมปทานจากผู้ให้สัมปทานภายในระยะเวลาที่สัญญาซื้อขายน้ำประปาจะหมดอายุซึ่งทำให้บริษัทฯ สามารถ ประกอบกิจการประปาได้อย่างต่อเนื่องก็ตาม แต่ระยะเวลาที่บริษัทฯ สามารถประกอบกิจการประปาอาจจะไม่เท่ากับระยะเวลา ที่บริษัทฯ สามารถขายน้ำประปาให้กับกกป. ตามสัญญาซื้อขายน้ำประปา อย่างไรก็ตาม หากบริษัทฯ ประสงค์จะต่ออายุสัญญา ซื้อขายน้ำประปาจะต้องบอกกล่าวเป็นหนังสือให้ กกป.ทราบและกกป. อาจพิจารณาต่ออายุสัญญาให้กับบริษัทฯ โดยทั้งสอง ฝ่ายต้องทำความตกลงร่วมกัน แต่บริษัทฯ ไม่สามารถรับรองได้ว่า การต่ออายุสัญญาดังกล่าวจะอยู่ภายใต้เงื่อนไขเดิมตาม สัญญาซื้อขายน้ำประปาฉบับที่หมดอายุ หรือมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ หรือหากบริษัทฯ ไม่ได้รับการต่ออายุ สัญญาซื้อขายน้ำประปาและต้องจัดหาผู้ซื้อรายใหม่ บริษัทฯ อาจต้องมีการค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการลงทุนเครื่องอุปกรณ์ให้ เหมาะสมกับผู้ซื้อรายใหม่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน รายได้ และฐานะทางการเงินของบริษัทฯ อย่างไรก็ดี จาก การที่ระบบท่อน้ำหลักเป็นทรัพย์สินของทางบริษัทฯ การที่ กกป. ไม่ต่ออายุสัญญาดังกล่าวกับบริษัทฯ อาจทำให้ กกป. จะต้องลงทุนในระบบท่อน้ำหลักใหม่ทั้งหมดในพื้นที่บริการของบริษัทฯ

1.1.3 ความเสี่ยงจากการถูกบอกเลิกสัญญาซื้อขายน้ำประปาและ/หรือสัญญาให้สิทธิ

บริษัทฯ และประปาปทุมธานีอาจถูกบอกเลิกสัญญาซื้อขายน้ำประปาและ/หรือสัญญาให้สิทธิได้หากเกิดเหตุการณ์ ตามที่กำหนดในสัญญาซื้อขายน้ำประปาและ/หรือสัญญาให้สิทธิ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

- (1) หากไม่สามารถจัดส่งน้ำประปาตามปริมาณขั้นต่ำให้แก่กกป. หรือไม่สามารถจัดส่งได้ถึงร้อยละ 70 ของ ปริมาณน้ำประปาขั้นต่ำที่ต้องจัดส่งให้แก่กกป. เกินกว่า 90 วันติดต่อกัน และเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดจาก เหตุการณ์ที่อยู่ในความควบคุมของบริษัทฯ หรือประปาปทุมธานี
- (2) ระบบผลิตน้ำประปาของบริษัทฯ ไม่สามารถผลิตน้ำประปาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำประปาที่กำหนด เกินกว่า 60 วันติดต่อกัน หรือประปาปทุมธานีไม่สามารถผลิตน้ำให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานน้ำที่ กำหนด และเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดจากเหตุการณ์ที่อยู่ในความควบคุมของบริษัทฯ หรือประปาปทุมธานี โดยมีได้มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อยกเว้น
- (3) บริษัทฯ และประปาปทุมธานีละเมิดข้อสัญญาอันเป็นสาระสำคัญ
- (4) เมื่อบริษัทฯ ได้เลิกบริษัทหรือชำระบัญชี หรือต้องคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ไม่ว่าชั่วคราวหรือเด็ดขาด รวมทั้งต้อง คำพิพากษาให้ล้มละลาย หรือมีการแต่งตั้งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือกระบวนการที่คล้ายคลึงนั้นต่อ บริษัทฯ และบริษัทฯ ไม่ดำเนินการต่อสู้ในกระบวนการนั้นภายในเวลา 30 วันนับแต่วันที่กระบวนการนั้น เริ่มต้น

ในการบอกเลิกสัญญาซื้อขายน้ำประปาและ/หรือสัญญาให้สิทธิ กกป. จะต้องส่งคำบอกกล่าวเป็นหนังสือเพื่อแจ้งให้ บริษัทและ/หรือประปาปทุมธานีปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาภายในระยะเวลาที่กำหนดเสียก่อน หากบริษัทฯ และ/หรือประปา ปทุมธานีไม่สามารถปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดแล้ว กกป. จึงสามารถใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาได้

ทั้งนี้ หากกปภ. ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาซื้อขายน้ำประปาและ/หรือสัญญาให้สิทธิ กปภ. อาจริบทหลักประกันที่บริษัทฯ และ/หรือประปาปทุมธานีให้กับ กปภ. และนอกจากการริบหลักประกันแล้ว กปภ. ยังมีสิทธิเรียกค่าเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายใดๆ อันเกิดจากการผิดสัญญาดังกล่าวอีกด้วย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการประกอบกิจการ และฐานะการเงินของบริษัทฯ และประปาปทุมธานี

1.2 ความเสี่ยงเกี่ยวกับสัมปทานกิจการประปา

1.2.1 ความเสี่ยงจากการไม่ได้รับการต่ออายุสัญญาสัมปทานกิจการประปาหรือการขอสัมปทานใหม่เนื่องจากความต้องการขยายเขตหรือเพิ่มกำลังการผลิตจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ณ วันที่ 26 มกราคม 2515 การประกอบกิจการประปาถือเป็นกิจการค้าขาย อันเป็นสาธารณูปโภคที่จะต้องได้รับสัมปทานจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งบริษัทฯ ได้รับสัมปทานจากผู้ให้สัมปทานเป็นระยะเวลา 25 ปี นับจากวันที่ 11 มีนาคม 2548 และจะสิ้นสุดวันที่ 10 มีนาคม 2573 เพื่อประกอบกิจการประปาได้ภายในเขตอำเภอพุทธมณฑล อำเภอสามพราน อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และอำเภอกระทุ่มแบน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ส่วนประปาปทุมธานีได้รับสัมปทานเป็นระยะเวลา 25 ปีเช่นเดียวกัน โดยนับจากวันที่ 13 มกราคม 2543 และจะสิ้นสุดวันที่ 12 มกราคม 2568 เพื่อประกอบกิจการประปาภายในเขตพื้นที่บริการปทุมธานี-รังสิต จังหวัดปทุมธานี จากกระทรวงมหาดไทย (ซึ่งต่อมากระทรวงมหาดไทยได้โอนอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการประปาไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 และพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545)

การพิจารณาให้ต่ออายุสัมปทานหรือการให้สัมปทานใหม่สำหรับพื้นที่ใหม่หรือการเพิ่มกำลังการผลิตขึ้นอยู่กับ การพิจารณาและดุลยพินิจของผู้ให้สัมปทานเด็ดขาดแต่เพียงฝ่ายเดียว ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ว่าบริษัทฯ และประปาปทุมธานี อาจจะไม่ได้รับการต่ออายุสัมปทาน หรือไม่ได้รับสัมปทานใหม่สำหรับกรณีที่บริษัทฯ และประปาปทุมธานีมีความประสงค์จะ ขยายเขตสัมปทานการประกอบกิจการบริการน้ำประปาหรือเพิ่มกำลังการผลิต ด้วยปัจจัยหลายประการเช่น รัฐมีนโยบายที่จะ ประกอบกิจการประปาเอง เนื่องจากการดำเนินการโดยเอกชนไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด หรือความสามารถในการผลิต น้ำประปาไม่สามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำของผู้บริโภคประกอบกับมีผู้ประกอบการรายใหม่ที่มีความสามารถในการ ผลิตที่ดีกว่าบริษัทฯ และประปาปทุมธานี ดังนั้น บริษัทฯ จึงไม่สามารถรับรองได้ว่าบริษัทฯ และประปาปทุมธานีจะได้รับการต่อ อายุสัมปทานหรือได้รับสัมปทานใหม่สำหรับการขยายเขตหรือการเพิ่มกำลังการผลิตดังกล่าว และหากบริษัทฯ และประปา ปทุมธานีได้รับการต่ออายุสัมปทานหรือได้รับสัมปทานใหม่ บริษัทฯ ไม่สามารถรับรองได้ว่าสัมปทานที่จะได้รับดังกล่าวจะมีการ เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขหรืออาจมีข้อกำหนดหรือเงื่อนไขเพิ่มเติมประการใด ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความสามารถในการประกอบ กิจการประปา และรายได้และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ และประปาปทุมธานี

1.2.2 ความเสี่ยงจากข้อกำหนดของสัมปทานที่อาจมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ

สัญญาสัมปทานมีข้อกำหนดซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการประกอบกิจการประปาของบริษัทฯ และประปาปทุมธานี ซึ่ง ข้อสัญญาดังกล่าวได้แก่

(1) เมื่อระยะเวลาตามสัมปทานผ่านไปได้กึ่งหนึ่งของอายุสัมปทาน ผู้ให้สัมปทานมีสิทธิถอนคืนสัมปทานหาก รัฐบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์จะซื้อกิจการประปาของบริษัทฯ ทั้งหมด ในราคาซื้อขายตามราคาตลาด แต่ต้องแจ้งให้บริษัทฯ และประปาปทุมธานี (แล้วแต่กรณี) ทราบล่วงหน้า 6 เดือน หากไม่สามารถตกลงราคาซื้อขายได้ให้ อนุญาตตุลาการที่แต่งตั้งจากทั้งสองฝ่ายเป็นผู้กำหนดราคาซื้อขายดังกล่าว

ดังนั้น หากผู้ให้สัมปทานใช้สิทธิถอนคืนสัมปทานตามข้อสัญญาดังกล่าว บริษัทฯ และประปาปทุมธานีจะไม่สามารถ ประกอบกิจการประปาได้จนครบอายุสัมปทาน ทำให้ผลตอบแทนที่บริษัทฯ และประปาปทุมธานีคาดว่าจะได้รับจากการลงทุนใน กิจการประปาไม่เป็นไปตามที่กำหนด และก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการประกอบธุรกิจ รายได้ และฐานะการเงิน ของบริษัทฯ และประปาปทุมธานี

นอกจากนี้ แม้ว่าสัมปทานจะกำหนดให้ซื้อคืนในราคาตลาดก็ตาม บริษัทฯ และประปาปทุมธานีไม่สามารถรับรองได้ ว่า ราคาซื้อที่กำหนดให้เป็นไปตามราคาตลาดนั้นจะคุ้มกับเงินลงทุนที่บริษัทฯ ได้ลงทุนไปเพื่อประกอบกิจการประปา รวมถึง ผลประโยชน์ที่บริษัทฯ และประปาปทุมธานีจะมีสิทธิได้รับหากสามารถประกอบกิจการประปาต่อไปจนครบอายุสัมปทาน

(2) ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิได้เป็นผู้รับสัมปทานเมื่อสิ้นระยะเวลา 3 ปีนับตั้งแต่วันลงนามใน สัมปทาน ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ใช้น้ำขอร้องมายังผู้ให้สัมปทานให้เปลี่ยนอัตราหรือวิธีคิดค่าน้ำประปา ผู้ให้ สัมปทานมีอำนาจจะพิจารณาและถ้าเป็นที่พอใจว่า การเปลี่ยนอัตราค่าน้ำประปาหรือการแก้ไขวิธีคิดค่าน้ำประปานั้นเป็นการ สมควร โดยเหตุที่พฤติการณ์อันเป็นบรรทัดฐานที่ได้กำหนดอัตราหรือวิธีคิดค่าน้ำประปานั้นได้เปลี่ยนแปลงไป ก็ให้มี อำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ข้ออัตราและวิธีคิดค่าน้ำใหม่แทนได้ตามที่ผู้ให้สัมปทานจะเห็นเป็นการยุติธรรมและสมควร คำสั่งนั้น บริษัทฯ และประปาปทุมธานีจะต้องปฏิบัติตาม

ตามข้อกำหนดในสัมปทาน บริษัทฯ และประปาปทุมธานีมีความเสี่ยงที่อาจถูกผู้ให้สัมปทานสั่งให้เปลี่ยนแปลงอัตรา ค่าน้ำประปา ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อการประกอบธุรกิจรายได้และฐานะทางการเงินของบริษัทฯ และประปาปทุมธานี แต่บริษัทฯ เห็นว่าการปรับอัตราค่าน้ำประปานั้นเป็นไปได้ยาก เนื่องจากบริษัทฯ และประปาปทุมธานีไม่ได้เป็นผู้ให้บริการกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ใช้น้ำ แต่เป็นผู้ให้บริการกับกก. เท่านั้น

(3) ถ้ารัฐบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์จะก่อสร้างหรือขยายทางหรือที่สาธารณะใดๆ หรือเมื่อเอกชนร้องขอให้ย้ายเครื่องอุปกรณ์เนื่องจากกีดขวางทางเข้าออกบ้านหรือที่ดิน ไม่ว่าทางนั้นจะมีอยู่ก่อนหรือก่อสร้างขึ้น ภายหลังการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และรัฐบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอนุมัติคำร้องขอดังกล่าว บริษัทฯ และประปา ปทุมธานีจำเป็นต้องย้ายเครื่องอุปกรณ์ที่อยู่ในที่สาธารณะซึ่งกีดขวางการก่อสร้างหรือการขยายหรือกีดขวางทางเข้าออกดังกล่าว นั้นตามคำร้องขอของรัฐบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องโดยไม่คิดค่าทดแทน

หากเครื่องอุปกรณ์ตามทีระบุในสัมปทานหมายความว่ารวมถึงท่อส่งน้ำประปาที่ใช้ในการส่งน้ำประปาที่ผลิตได้ไปยัง สถานีสูกจ่าย และหากรัฐบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่งดังกล่าวโดยเป็นการให้ย้ายเส้นทางแนววางท่อส่งน้ำ ประปา บริษัทฯ และประปาปทุมธานีอาจต้องมีภาระค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนเส้นทางวางท่อส่งน้ำประปาโดยไม่ได้รับค่า ทดแทนใดๆ แต่บริษัทฯ อาจได้รับค่าชดเชยจากกก. ตามที่สัญญาซื้อขายน้ำประปាកำหนด กล่าวคือหากภาระค่าใช้จ่ายในการ ลงทุนหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นเกินกว่า 1,000,000 บาท โดยมีได้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดจากความผิดของบริษัทฯ ทั้งนี้ ประปาปทุมธานีไม่สามารถเรียกค่าชดเชยจากกก. ได้เนื่องด้วยสัญญาให้สิทธิดำเนินการผลิตและจำหน่ายน้ำประปาระหว่าง

กปภ. และประปาปทุมธานีไม่มีข้อกำหนดในทำนองเดียวกับบริษัทฯ ดังนั้น จึงอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ และโอกาสทางธุรกิจของประปาปทุมธานี

1.2.3 ความเสี่ยงจากการถูกเพิกถอนสัมปทาน

ผู้ให้สัมปทานมีอำนาจเพิกถอนสัมปทาน ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) บริษัทฯ และประปาปทุมธานีละเลยไม่จำหน่ายน้ำประปาเป็นเวลาเกินกว่า 3 วัน เว้นแต่เกิดจากเหตุสุดวิสัย
- (2) บริษัทฯ และประปาปทุมธานีละเลยไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ หรือเงื่อนไขข้อหนึ่งข้อใดของสัมปทานเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 1 เดือนขึ้นไป และผู้ให้สัมปทานได้เตือนเป็นหนังสือไม่น้อยกว่า 15 วัน ก่อนมีคำสั่งเพิกถอนสัมปทาน
- (3) เมื่อโรงผลิตน้ำ เครื่องอุปกรณ์ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดอันเป็นส่วนสำคัญของกิจการประปานั้นถูกยึดตามคำพิพากษาของศาล

หากผู้ให้สัมปทานเพิกถอนสัมปทาน บริษัทฯ และประปาปทุมธานีจะไม่สามารถผลิตและจำหน่ายน้ำประปาต่อไปได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ ต่อรายได้ และฐานะการเงินของบริษัทฯ

1.3 ความเสี่ยงเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ

1.3.1 ความเสี่ยงจากการไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ที่ใช้ในการวางท่อส่งน้ำประปา

แนวท่อส่งน้ำประปาและท่อจ่ายน้ำของบริษัทฯ โดยส่วนใหญ่จะวางผ่านพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของกรมทางหลวง การรถไฟแห่งประเทศไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ การอนุญาตให้ใช้ทางจากกรมทางหลวงจะเป็นการอนุญาตให้ใช้เป็นรายปี และบริษัทฯ จะต้องจ่ายค่าตอบแทนให้กับกรมทางหลวงตามอัตราที่กรมทางหลวงกำหนดทุกปี (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 3.1.2 ลักษณะผลิตภัณฑ์และการให้บริการ) ส่วนท่อส่งน้ำประปาของบริษัทฯ ที่ผ่านพื้นที่ของการรถไฟแห่งประเทศไทยและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นหน่วยงานทั้งสองไม่มีเงื่อนไขกำหนดให้บริษัทฯ ต้องจ่ายค่าตอบแทนการใช้พื้นที่ ส่วนท่อส่งน้ำประปาของประปาปทุมธานีมีส่วนที่วางผ่านพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการต่างๆ อาทิเช่น กรมทางหลวง การรถไฟแห่งประเทศไทย กรมชลประทาน กรมขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวไม่ได้กำหนดเงื่อนไขในการใช้พื้นที่และอัตราค่าตอบแทนการใช้พื้นที่แต่อย่างใด นอกจากนี้ หากแนวท่อส่งน้ำประปาและท่อจ่ายน้ำของบริษัทฯ และประปาปทุมธานีมีส่วนที่ผ่านพื้นที่ของบุคคลภายนอก บริษัทฯ และประปาปทุมธานีจะต้องได้รับอนุญาตจากบุคคลภายนอกในการใช้พื้นที่ในส่วนดังกล่าวด้วย

ทั้งนี้ บางหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นได้มีการสงวนสิทธิในเงื่อนไขการอนุญาตที่จะเรียกเก็บเงินค่าตอบแทนจากการอนุญาตให้ใช้ทาง ดังนั้น บริษัทฯ ไม่อาจรับรองได้ว่าหน่วยงานแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้พื้นที่ในอัตราที่เหมาะสม และบริษัทฯ ไม่อาจรับรองได้ว่าหน่วยงานเหล่านั้นจะไม่นำพื้นที่ดังกล่าวออกให้บุคคลอื่นใช้ประโยชน์ หรือก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างใดๆ ทับแนวท่อส่งน้ำประปาดังกล่าว อันอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อท่อส่งน้ำประปา หรือเป็นอุปสรรคต่อการเข้าซ่อมแซม โดยหากบริษัทฯ และประปาปทุมธานีไม่สามารถใช้พื้นที่ในการวางท่อส่งน้ำประปาได้ หรือในกรณีที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนการใช้พื้นที่ในอัตราที่สูง หรือไม่สามารถเข้าใช้พื้นที่ในการซ่อมแซมท่อส่งน้ำประปาเมื่อเกิดความชำรุด

บกพร่องได้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ สถานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานและโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ และประปาปทุมธานีทั้งนี้ จากการดำเนินงานของบริษัทฯ และประปาปทุมธานีที่ผ่านมา ไม่มีปัญหาดังกล่าวแต่อย่างใด

1.3.2 ความเสี่ยงอันเกิดจากแหล่งน้ำดิบ

(ก) ความสามารถในการสูบน้ำจากแหล่งน้ำดิบเพื่อการผลิตน้ำประปา

บริษัทฯ ใช้น้ำจากแม่น้ำท่าจีนตอนกลาง และประปาปทุมธานีใช้น้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปาเพื่อจำหน่ายให้แก่ กปภ. โดยบริษัทฯ และประปาปทุมธานีได้ทำหนังสือขออนุญาตสูบน้ำไปยังสำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำหรับการสูบน้ำของบริษัทฯ จากแม่น้ำท่าจีนนั้น สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้มีหนังสือที่ นร. 0110/423 ลงวันที่ 27 เมษายน 2544 ไม่ขัดข้องในการที่บริษัทฯ จะทำการสูบน้ำในปริมาณวันละ 320,000 ลบ.ม. ส่วนประปาปทุมธานีได้รับหนังสือที่ นร. กทช./070 ลงวันที่ 24 มกราคม 2539 เห็นชอบให้ประปาปทุมธานีทำการสูบน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาได้ในปริมาณวันละ 300,000 ลบ.ม. และประปาปทุมธานีได้ทำหนังสือขออนุญาตสูบน้ำเพิ่มเติมอีกในปริมาณวันละ 100,000 ลบ.ม. เพื่อบริการขยายน้ำประปาที่เพิ่มขึ้นตามสัญญาซื้อขายน้ำประปา ฉบับลงวันที่ 15 กันยายน 2549 กับ กปภ. ซึ่งประปาปทุมธานียังไม่ได้มีหนังสือขออนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติสำหรับการขอสูบน้ำเพิ่มเติมดังกล่าว

ประปาปทุมธานีได้ทำการสูบน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาเกินปริมาณที่ได้รับความเห็นชอบให้ใช้ได้ตั้งแต่เดือนกันยายน 2549 แต่ปัจจุบันไม่มีหน่วยงานใดที่เป็นผู้มีอำนาจกล่าวโทษเนื่องจากไม่มีบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีเพียงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ที่กล่าวถึงอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติและคณะกรรมการลุ่มน้ำ แต่อย่างไรก็ตาม ระเบียบดังกล่าวไม่มีการกำหนดเรื่องอำนาจในการกล่าวโทษผู้ที่ไม่กระทำตามเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาตให้ทำการสูบน้ำ ทั้งนี้ บริษัทฯ ไม่อาจรับรองได้ว่า คณะกรรมการทั้งสองคณะดังกล่าวจะขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่มีอำนาจควบคุมการประกอบกิจการของประปาปทุมธานีให้ออกคำสั่งให้หยุดทำการสูบน้ำส่วนที่เกินกว่าปริมาณที่ได้รับอนุญาต ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้และผลการดำเนินงานของประปาปทุมธานี

(ข) ความเพียงพอของแหล่งน้ำดิบ และการหาแหล่งน้ำสำรอง

ปริมาณของน้ำดิบในแหล่งน้ำขึ้นกับหลายปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ เช่น ภัยแล้ง ปัญหาขาดแคลนน้ำจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ น้ำมีคุณภาพต่ำในช่วงฤดูแล้ง ในปีที่เกิดสภาวะความแห้งแล้งปริมาณน้ำจะมีน้อยกว่าปกติ บริเวณที่สูบน้ำอาจได้รับผลกระทบจากการรุกรานของน้ำเค็มได้ และเหตุการณ์อื่นๆ ที่ไม่อาจคาดหมายได้ ทั้งนี้บริษัทฯ และประปาปทุมธานียังมิได้มีการดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำสำรองอื่นไว้ทดแทนแหล่งน้ำดิบทั้ง 2 แหล่งดังกล่าวแต่อย่างใดเนื่องด้วยจะต้องมีการใช้เงินลงทุนสูงในการที่จะสร้างระบบสำหรับแหล่งน้ำสำรองดังกล่าว แต่บริษัทฯ ได้เริ่มมีการศึกษาคุณภาพของแหล่งน้ำอื่นในบริเวณใกล้เคียง ส่วนประปาปทุมธานียังมิได้มีการศึกษาหาแหล่งน้ำสำรอง เนื่องจากประปาปทุมธานีมีความเห็นว่าแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักของประเทศไม่น่าจะเกิดปัญหาปริมาณน้ำแห้งแล้งได้ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าตามสัญญาซื้อขายน้ำ ระหว่าง บริษัทฯ และกปภ. จะมีข้อกำหนดว่ากปภ. ตกลงจะชำระเงินชดเชยให้กับบริษัทฯ หากบริษัทฯ ไม่สามารถผลิตน้ำประปาได้ตามปริมาณน้ำประปาขั้นต่ำที่จะต้องจัดส่งให้กับกปภ. ด้วยเหตุที่ไม่สามารถจัดหาแหล่งน้ำอื่นที่มีคุณภาพใกล้เคียงกับแหล่งน้ำเดิมได้ก็ตาม แต่บริษัทฯ ไม่อาจรับรองได้ว่าปริมาณน้ำดิบจากแหล่งน้ำจะมีเพียงพอให้บริษัทฯ และประปาปทุมธานีใช้ในการผลิตน้ำประปาตามกำลังการผลิตปัจจุบันหรือตามกำลังผลิตที่อาจขยายเพิ่มขึ้นในอนาคต และไม่อาจรับรอง

ได้ว่าบริษัทฯ และประปาปทุมธานีจะสามารถหาแหล่งน้ำอื่นเพื่อใช้ในการผลิตน้ำประปาทดแทนได้ อันจะส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ ผลการดำเนินงานและโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ และประปาปทุมธานี

(ค) ต้นทุนเรื่องราคาน้ำดิบ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัทฯ และประปาปทุมธานีจะยังไม่มีค่าใช้จ่ายสำหรับค่าน้ำดิบที่สูบจากแหล่งน้ำทั้ง 2 แหล่งดังกล่าว แต่บริษัทฯ ไม่อาจรับรองได้ว่า ในอนาคตจะมีการออกกฎหมายเพื่อกำหนดและเรียกเก็บอัตราค่าใช้น้ำจากการสูบน้ำจากแหล่งน้ำดิบธรรมชาติอันจะส่งผลให้ต้นทุนการผลิตน้ำประปาของบริษัทฯ และประปาปทุมธานีสูงขึ้นหรือไม่ อย่างไรก็ตามสัญญาซื้อขายน้ำประปาและสัญญาให้สิทธิได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับกรณีที่มีการเรียกเก็บค่าใช้น้ำดิบซึ่งส่งผลให้ต้นทุนในการผลิตของบริษัทฯ และประปาปทุมธานีสูงขึ้น โดยบริษัทฯ จะสามารถเรียกเก็บเงินดังกล่าวทั้งหมดต่างหากกับกกป. แต่สำหรับประปาปทุมธานีจะสามารถปรับค่าประปาตามภาระต้นทุนที่สูงขึ้นได้ต่อเมื่อได้มีการตกลงกัน หากตกลงไม่ได้ให้เข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาท ทั้งนี้ หากมีการกำหนดและเรียกเก็บอัตราค่าน้ำดิบจากหน่วยงานของรัฐ อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานและโอกาสทางธุรกิจของประปาปทุมธานีได้หากไม่สามารถตกลงกับกกป. ได้

(ง) คุณภาพน้ำดิบ

ต้นทุนการผลิตที่สำคัญของการผลิตน้ำประปาของบริษัทฯ และประปาปทุมธานีคือ ค่าใช้จ่ายสารเคมีซึ่งแปรผันตามคุณภาพน้ำของน้ำดิบ ในปี 2548 ปี 2549 ปี 2550 และงวด 12 เดือน ปี 2551 ค่าใช้จ่ายสารเคมีของบริษัทฯ เท่ากับ 38.7 ล้านบาท 61.5 ล้านบาท 57.8 ล้านบาท และ 58.4 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นค่าใช้จ่ายสารเคมีโดยเฉลี่ย เท่ากับ 0.58 บาท/ลบ.ม. 0.74 บาท/ลบ.ม. 0.62 บาท/ลบ.ม. และ 0.54 บาท/ลบ.ม. ตามลำดับ และค่าใช้จ่ายสารเคมีของประปาปทุมธานีในปี 2548 ปี 2549 ปี 2550 และงวด 12 เดือน ปี 2551 เท่ากับ 35.8 ล้านบาท 59.5 ล้านบาท 71.3 ล้านบาท และ 81.4 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นค่าใช้จ่ายสารเคมีโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.36 บาท/ลบ.ม. 0.55 บาท/ลบ.ม. 0.62 บาท/ลบ.ม. และ 0.71 บาท/ลบ.ม. ตามลำดับ คุณภาพของน้ำดิบจากแหล่งน้ำดิบขึ้นกับปัจจัยหลายประการที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาวะอากาศ ปริมาณน้ำทั้งจากโรงงานอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและครัวเรือน ภัยแล้ง น้ำท่วม เป็นต้น บริษัทฯ ไม่อาจรับรองได้ว่าคุณภาพของแหล่งน้ำดิบของบริษัทฯ และประปาปทุมธานีจะอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอสำหรับการนำมาผลิตน้ำประปา หากน้ำดิบจากแหล่งน้ำมีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ปริมาณการใช้สารเคมีเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำก็จะเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้บริษัทฯ และประปาปทุมธานีมีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของประปาปทุมธานี ซึ่งตามสัญญาซื้อขายน้ำประปาบริษัทฯ มีสิทธิขอให้กกป. ชดเชยภาระต้นทุนที่สูงขึ้นได้ แต่หากกกป. ไม่สามารถชำระเงินชดเชยได้ก็จะชดเชยด้วยวิธีการอื่นเช่นปรับระยะเวลาของสัญญาซื้อขายน้ำประปาหรือปรับค่าน้ำประปา

1.3.3 ความเสี่ยงจากการต้องพึ่งพาลูกค้ารายเดียว

บริษัทฯ และประปาปทุมธานีขายน้ำประปาที่ผลิตได้ทั้งหมดให้แก่ กกป. เพียงรายเดียว โดยกกป. จะทำการจำหน่ายน้ำให้แก่ผู้ใช้น้ำต่อไป การซื้อขายน้ำประปาของบริษัทฯ และประปาปทุมธานีนั้นเป็นไปตามสัญญาซื้อขายน้ำประปากับ กกป. ทั้ง 4 ฉบับคือ (1) สัญญาซื้อขายน้ำประปาระหว่าง กกป. และบริษัทฯ ลงวันที่ 21 กันยายน 2543 (2) สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาซื้อขายน้ำประปาระหว่าง กกป. และบริษัทฯ ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2551 (3) สัญญาให้สิทธิระหว่าง กกป. และประปาปทุมธานี ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2538 และ (4) สัญญาซื้อขายน้ำประปาระหว่าง กกป. และประปาปทุมธานี ลงวันที่ 15 กันยายน 2549

สัญญาทั้ง 4 ฉบับดังกล่าวมีข้อสัญญาที่กำหนดปริมาณน้ำขั้นต่ำที่ กปภ. ต้องรับซื้อจากบริษัท และประปาปทุมธานี โดยการวัดปริมาณน้ำซื้อขาย จะวัดจากมาตรวัดน้ำที่ติดตั้งไว้ที่สถานีจ่ายน้ำของบริษัท และประปาปทุมธานี บริษัท และประปาปทุมธานี ไม่สามารถจำหน่ายน้ำประปาให้กับผู้ใช้น้ำโดยตรงผ่านระบบจำหน่ายน้ำของกปภ. บริษัท และประปาปทุมธานีจึงมีความเสี่ยงจากการต้องพึ่งพิงกปภ. ในฐานะลูกค้าเพียงรายเดียว

1.3.4 ความเสี่ยงจากการเพิ่มขึ้นของอัตราค่าไฟฟ้า

ต้นทุนค่าไฟฟ้าเป็นต้นทุนหลักในการผลิตน้ำประปา (หากไม่รวมต้นทุนทางการเงินซึ่งเป็นเงินกู้จากสถาบันการเงิน) บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าไฟฟ้าคิดเป็นสัดส่วนของต้นทุนรวมทั้งหมดประมาณร้อยละ 19.2 ร้อยละ 26.0 ร้อยละ 27.1 และร้อยละ 26.5 สำหรับปี 2548 ปี 2549 ปี 2550 และงวด 12 เดือนปี 2551 ตามลำดับ ทั้งนี้ แม้ว่าอัตราค่าไฟฟ้าที่ บริษัทฯ และประปาปทุมธานีได้รับจะเป็นอัตราค่าใช้บริการที่ต่ำกว่าลูกค้าทั่วไป หรือในอัตราที่ถูกที่สุดที่คิดกับลูกค้าใน ภาคอุตสาหกรรมซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาซื้อขายน้ำประปาระหว่างบริษัทฯ กับ กปภ. และในสัญญาให้สิทธิดำเนินการ ผลิตและจำหน่ายน้ำประปาระหว่างประปาปทุมธานีกับ กปภ. อย่างไรก็ตาม อัตราค่าไฟฟ้าดังกล่าวเป็นอัตราที่ภาครัฐเป็นผู้ กำหนด ซึ่งมีความผันผวนตามราคาน้ำมันในตลาดโลกและต้นทุนการผลิตไฟฟ้ารวมทั้งปริมาณความต้องการใช้ไฟฟ้า ซึ่งเป็น ต้นทุนที่บริษัทฯ และประปาปทุมธานีไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งหากอัตราค่าไฟฟ้าเปลี่ยนแปลงและผันผวนมาก อาจก่อให้เกิด ผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้

อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงดังกล่าวได้รับการปกป้องส่วนหนึ่งจากข้อตกลงในสัญญาซื้อขายน้ำประปาระหว่างบริษัท กับ กปภ. ที่ให้บริษัท ปรับอัตราค่าน้ำประปาได้ตามดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของภาคกลาง และตามค่าคงที่ (K) และจาก ข้อตกลงในสัญญาให้สิทธิดำเนินการผลิตและจำหน่ายน้ำประปาและสัญญาซื้อขายน้ำประปาระหว่างประปาปทุมธานีและ กปภ. ที่ให้ประปาปทุมธานีปรับอัตราค่าน้ำประปาได้ตามดัชนีราคาผู้บริโภคของทั้งประเทศ

1.4 ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการประปา หรือนโยบายของรัฐ

1.4.1 บริษัทฯ และประปาปทุมธานีอาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย

(ก) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการน้ำประปา

การประกอบกิจการประปาของบริษัทฯ และประปาปทุมธานีเป็นการประกอบกิจการภายใต้สัมปทานที่ได้รับจากผู้ให้สัมปทานตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 และเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2547 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กระทรวงที่รับผิดชอบรัฐวิสาหกิจที่ดูแลสาธารณูปโภคดำเนินการจัดตั้งองค์การกำกับดูแล เพื่อแยกภาระหน้าที่กำกับดูแลออกจากภารกิจการประกอบกิจการ หรือบริการของรัฐวิสาหกิจนั้นๆ เพื่อผลประโยชน์ของประเทศและของประชาชน และหากมีความจำเป็นให้ยกร่างกฎหมายรองรับด้วย ซึ่งกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการน้ำ (“ร่างพรบ. กิจการน้ำ”) เพื่อจัดให้มีระบบการกำกับดูแลการประกอบกิจการน้ำซึ่งรวมถึงกิจการประปาให้มีความเหมาะสมและโปร่งใส ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบกิจการน้ำที่มีประสิทธิภาพ ให้ประชาชนได้รับบริการจากกิจการน้ำที่มีคุณภาพได้มาตรฐานเป็นธรรมและทั่วถึง รวมถึงเป็นการส่งเสริมการแข่งขันการประกอบกิจการน้ำที่เป็นธรรมและป้องกันการใช้อำนาจผูกขาดในทางที่มิชอบ โดยได้กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับกิจการน้ำแห่งชาติเป็นองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการ

น้ำประปาเพื่อกำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบกิจการ กำหนดคุณสมบัติ วิธีการ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และระยะเวลาในการอนุญาตประกอบกิจการ ฯลฯ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดทำร่างพรบ. กิจการน้ำ

ร่างพรบ. กิจการน้ำได้เคยถูกนำเสนอเพื่อพิจารณาแล้วแต่คณะรัฐมนตรีสมัยรัฐบาล ฯพณฯ ทักษิณ ชินวัตรมีความเห็นว่ายังไม่มีความจำเป็นต้องมีการบัญญัติกฎหมายเพื่อมาควบคุมกิจการน้ำแต่อย่างใดจึงไม่มีการพิจารณาร่างพรบ. กิจการน้ำดังกล่าว แต่ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้กำหนดเร่งปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางการปรับปรุงและเร่งผลักดันให้ออกกฎหมายในด้านต่างๆ และร่างพรบ. กิจการน้ำเป็นร่างกฎหมายฉบับหนึ่งที่จะต้องเร่งผลักดันให้ออกเป็นกฎหมายโดยเร็ว แต่จนถึง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ร่างพรบ. กิจการน้ำยังไม่ได้ถูกนำเสนอเพื่อพิจารณาแต่อย่างใด และยังไม่มีความแน่นอนว่าจะมีการนำเสนอเพื่อพิจารณาเมื่อใด บริษัทฯ จึงไม่สามารถคาดการณ์เกี่ยวกับการใช้อำนาจในการกำกับดูแลกิจการประปาของคณะกรรมการกิจการน้ำแห่งชาติ รวมทั้งลักษณะและขอบเขตในการกำหนดนโยบายและกฎระเบียบ การกำกับดูแลการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว และการบังคับใช้บทบัญญัติของกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่จะประกาศใช้ในอนาคต ความไม่แน่นอนดังกล่าวอาจทำให้ธุรกิจของบริษัทฯ มีความเสี่ยง การเปลี่ยนแปลงกฎหมายรวมถึงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อทางลบต่อการประกอบธุรกิจ รายได้และฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

(ข) กฎหมายเกี่ยวกับการใช้แหล่งน้ำดิบ

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ (“ร่างพรบ. ทรัพยากรน้ำ”) ซึ่งเป็นกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเป็นร่างกฎหมายฉบับหนึ่งที่จะต้องเร่งผลักดันให้ออกเป็นกฎหมายโดยเร็ว และเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2550 ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพรบ. ทรัพยากรน้ำ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ซึ่งร่างดังกล่าวมีสาระสำคัญเกี่ยวกับสิทธิในทรัพยากรน้ำ องค์การบริหารจัดการลุ่มน้ำและองค์กรผู้ใช้น้ำ กองทุนทรัพยากรน้ำ การพัฒนา พื้นฟู คุ้มครอง และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ การป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและน้ำขาดแคลน และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การแบ่งประเภทการใช้น้ำออกเป็น 3 ประเภท การกำหนดให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นผู้มีอำนาจเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยทั่วไปและมีอำนาจหน้าที่อื่นๆ ซึ่งรวมถึงการพิจารณาอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่ 2 ซึ่งเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ (กล่าวคือ การใช้ทรัพยากรน้ำในแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อการเกษตรหรือการเลี้ยงสัตว์เพื่อการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การผลิตพลังงาน ไฟฟ้า การประปา หรือกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง) โดยจะต้องได้รับอนุญาตให้ใช้ทรัพยากรน้ำจากคณะกรรมการลุ่มน้ำที่แหล่งน้ำสาธารณะนั้นตั้งอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ยังไม่มีการจัดทำร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องตามที่อ้างอิงในร่างพรบ. ทรัพยากรน้ำแต่อย่างใด บริษัทฯ จึงไม่สามารถคาดการณ์เกี่ยวกับการใช้อำนาจในการกำกับดูแลแหล่งน้ำของคณะกรรมการลุ่มน้ำ รวมทั้งลักษณะและขอบเขตในการกำหนดนโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ความไม่แน่นอนดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการประกอบธุรกิจ รายได้และฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

1.4.2 ความเสี่ยงจากการแปรรูปองค์กรของ กปภ.

สืบเนื่องจากการที่รัฐบาลได้ระบุในจดหมายแสดงเจตจำนงฉบับลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2540 ต่อกองทุนการเงินระหว่างประเทศว่าจะเร่งแปรรูปรัฐวิสาหกิจเพื่อให้ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น มาตรการหนึ่งของภาครัฐ เปิดให้มีการ

แข่งขันโดยเสรี กระตุ้นให้มีประสิทธิภาพงานเพิ่มขึ้น ในการนี้จึงได้จัดทำแผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจขึ้นในปี 2541 ซึ่งกำหนดให้รัฐวิสาหกิจสาขาประปาเป็นรัฐวิสาหกิจประเภทหนึ่งที่จะต้องดำเนินการแปรรูป เพื่อเพิ่มบทบาทของเอกชนในกิจการประปา ช่วยเหลือรัฐบาลในการให้บริการน้ำประปาแก่ประชาชน แต่อย่างไรก็ตามจนถึง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 คงยังมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับการแปรรูปกิจการสาขาประปาซึ่งรวมถึงกปภ. ทั้งนี้ บริษัทฯ ไม่อาจคาดการณ์ได้ว่า รัฐบาล จะมีแนวนโยบายเกี่ยวกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจอย่างไร และหากกปภ. แปรรูปองค์กรเป็นบริษัท (Corporatisation & Privatisation) แล้วจะส่งผลกระทบต่อทางลบต่อการประกอบธุรกิจ ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ หรือไม่ นอกจากนี้ภายหลังจากการแปรรูป กปภ. อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายในการบริหารจัดการกิจการประปา และอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการให้การสนับสนุนแก่บริษัทฯ ในการขออนุญาต หรือความยินยอมจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการได้รับการบริการสาธารณูปโภคในอัตราที่ต่ำกว่าบุคคลอื่นทั่วไปหรือในอัตราที่ถูกที่สุด ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการดำเนินธุรกิจ ผลประกอบการ รายได้และฐานะการเงินของบริษัทฯ

1.4.3 การเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐเกี่ยวกับน้ำบาดาล

ตามรายงานสถานการณ์น้ำบาดาลและแผ่นดินทรุด และแนวทางการบริหารจัดการน้ำบาดาลในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2550 เพื่อทราบเป็นข้อมูล ได้กล่าวถึงสถานการณ์ของน้ำบาดาลและแผ่นดินทรุดว่าในอดีตที่ผ่านมาได้มีการสูบน้ำบาดาลมาใช้ในปริมาณมากจนเกินสมดุลเป็นระยะเวลายาวนานจนเกิดผลกระทบและวิกฤตการณ์น้ำบาดาลคือ แรงดันของระดับน้ำบาดาลลดต่ำลงอย่างรวดเร็ว โดยไม่มีการคืนตัวเกิดผลกระทบต่อเนื่องคือแผ่นดินทรุด และน้ำเค็มแทรกซึมรุกเข้าเข้าไปในชั้นน้ำบาดาล ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2526 จึงได้มีการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขวิกฤตการณ์น้ำบาดาลขึ้น และที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2538 ได้กำหนดเขตวิกฤตการณ์น้ำบาดาลและเขตควบคุมการใช้น้ำบาดาลซึ่งได้แก่เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลซึ่งรวมถึงจังหวัดปทุมธานี และนครปฐมสมุทรสาคร (พื้นที่จำหน่ายน้ำประปาของบริษัทฯ และประปาปทุมธานี) และกำหนดให้หน่วยงานของรัฐเลิกใช้น้ำบาดาลเป็นน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปาในเขตวิกฤต ให้เอกชนลดการใช้น้ำบาดาลลงโดยการกำหนดอัตราค่าน้ำบาดาลให้เท่ากับหรือสูงกว่าอัตราค่าน้ำประปา และเร่งรัดให้การประปานครหลวงและการประปาส่วนภูมิภาคขยายบริการน้ำประปาให้ทั่วถึงในเขตพื้นที่ที่มีปัญหา ด้วยมาตรการดังกล่าว บริษัทฯ และประปาปทุมธานีจึงได้เข้าทำสัญญาซื้อขายน้ำประปากับกปภ. โดยการทำประปาผิวดินเพื่อผลิตน้ำประปาให้บริการแก่ผู้ใช้น้ำในเขตวิกฤตแทนการใช้น้ำบาดาล นอกจากนี้ตามรายงานสถานการณ์ฉบับดังกล่าวได้กล่าวถึงสถานการณ์น้ำบาดาลและแผ่นดินทรุดในปัจจุบันว่า สืบเนื่องจากการที่รัฐได้ดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อแก้ไขและป้องกันการเกิดวิกฤตการณ์น้ำบาดาลและแผ่นดินทรุด ทำให้ปัจจุบันสถานการณ์น้ำบาดาลและแผ่นดินทรุดดีขึ้น ปริมาณการใช้น้ำบาดาลลดลงอย่างมาก ทำให้ระดับน้ำบาดาลมีการฟื้นตัวสูงขึ้นในทุกพื้นที่ ปัญหาการทรุดตัวของแผ่นดินลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ทั้งนี้ แม้ว่าสถานการณ์น้ำบาดาลจะดีขึ้นแต่ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลก็ยังคงทำการควบคุมการใช้น้ำบาดาลอย่างเข้มงวดต่อไป อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ไม่สามารถรับรองได้ว่ารัฐจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือลดมาตรการควบคุมการใช้น้ำบาดาลในเขตวิกฤตลง และหากมีการผ่อนปรนมาตรการให้สามารถใช้น้ำบาดาลได้เพิ่มขึ้นอาจกระทบต่อรายได้ ฐานะการเงิน และโอกาสทางธุรกิจในอนาคตของบริษัทฯแต่อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ เชื่อว่าแนวโน้มในการที่ภาครัฐจะกลับมาผ่อนผันให้สามารถใช้น้ำบาดาลมีต่ำมาก เนื่องจากจะส่งผลเสียมากกว่าผลดีต่อสภาพแวดล้อมของประเทศไทย

1.5 ความเสี่ยงอื่นๆ

1.5.1 ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน 3 แห่ง โดยมียอดเงินกู้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 5,989.60 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยคิดดอกเบี้ยแบบลอยตัว (Floating Interest Rate) โดยอ้างอิงกับอัตรา MLR ของธนาคารผู้ให้กู้ โดยในปี 2548 ปี 2549 ปี 2550 และงวด 12 เดือนปี 2551 บริษัทฯ มีดอกเบี้ยจ่ายคิดเป็นร้อยละ 35.4 ร้อยละ 46.2 ร้อยละ 49.9 และร้อยละ 43.6 ของต้นทุนขายและดอกเบี้ยจ่ายรวมกัน ตามลำดับ ส่วนประกอบที่มีเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน 2 แห่ง โดยมียอดเงินกู้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 3,319.80 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยคิดดอกเบี้ยแบบลอยตัว (Floating Interest Rate) โดยอ้างอิงกับอัตรา MLR ของธนาคารผู้ให้กู้เช่นกัน โดยในปี 2548 ปี 2549 ปี 2550 และงวด 12 เดือนปี 2551 บริษัทฯ มีดอกเบี้ยจ่ายคิดเป็นร้อยละ 36.4 ร้อยละ 38.8 ร้อยละ 31.9 และร้อยละ 29.1 ของต้นทุนขายและดอกเบี้ยจ่ายรวมกัน ตามลำดับ นอกจากนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 เท่ากับ 1.15 เท่า จากข้อมูลทางการเงินดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีนโยบายทางการเงินที่พึงพิงหนี้สินในระดับหนึ่ง โดยหนี้สินดังกล่าวเป็นหนี้สินที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว ด้วยเหตุนี้ หากอัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการดอกเบี้ยจ่ายที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการลดภาระทางการเงินของบริษัทฯ ได้ดำเนินการเจรจากับผู้ให้กู้และได้รับการอนุมัติให้ขยายระยะเวลาชำระหนี้จากเดิม 5 ปีเป็น 8 ปี ทั้งนี้ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2551 เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2551 ได้มีมติให้บริษัทฯ ดำเนินการออกและเสนอขายหุ้นกู้ในวงเงินไม่เกิน 7,500 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯ กำลังอยู่ระหว่างดำเนินการ และคาดว่าจะเสนอขายหุ้นกู้ได้ภายในไตรมาส 1 ของปี 2552

1.5.2 ความเสี่ยงด้านแรงงาน

ความเสี่ยงด้านการบริหารบุคลากรภายในองค์กร ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยที่สำคัญมากต่อความสำเร็จขององค์กร โดยปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวอยู่ในระดับที่ยอมรับได้เนื่องจากฝ่ายทรัพยากรบุคคลและธุรการมีมาตรการควบคุมและติดตามอย่างสม่ำเสมอ และมีกฎระเบียบสำหรับพนักงานบริษัททุกคนปฏิบัติ และแนวทางให้การสรรหาบุคลากรจากแหล่งแรงงานโดยตรง อีกทั้งบริษัทฯ มีนโยบายด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยการส่งเสริมให้พนักงานทุกระดับเกิดการเรียนรู้และมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งถือเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้พนักงาน